



1882

**KONYA TİCARET ODASI**  
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

# BİLİŞİM SEKTÖRÜ

## 2020 DEĞERLENDİRMESİ VE 2021 ÖNGÖRÜLERİ

Hacı Dede Hakan KARAGÖZ



Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA  
MART, 2021

## İÇİNDEKİLER

1	Giriş:.....	1
2	2020 Yılı Mevcut Durum:.....	1
3	2021 Beklentileri: .....	3
4	Sonuç: .....	4
5	Kaynakça:.....	4

## 1 Giriş:

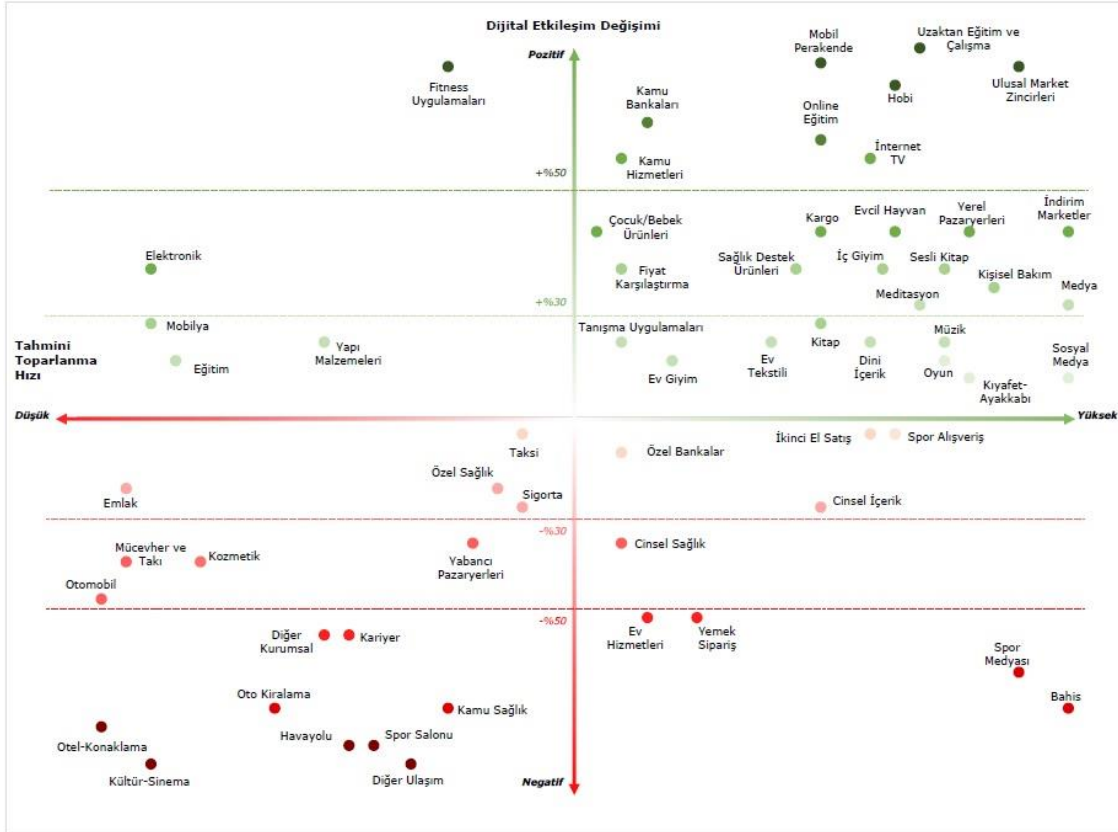
2020 yılı pandemi nedeniyle zor bir yıl olarak geçmiştir. Salgın döneminde ülkeler, ekonominin çarklarını döndürebilmek için destek paketleri açıklamışlardır. Bu dönemden birçok sektör olumsuz etkilenmiştir. Bilişim sektörü ise, uygulanan kısıtlamalar nedeniyle lokomotif görevi görmüştür. Özellikle kamu ve özel sektör tarafından uygulanan uzaktan erişim uygulamaları, sektörün önemi bir kez daha ortaya koymuştur.

## 2 2020 Yılı Mevcut Durum:

Deloitte Türkiye tarafından pandeminin Türkiye ekonomisi üzerine etkilerini ortaya koymaya yönelik “Küresel Covid-19 Salgınının Türkiye’de Farklı Kategorilere Etkileri” raporu yayımlanmıştır. Rapor, Mart 2020 ve Nisan 2020 olmak üzere iki adet yayımlanmıştır. İlk raporda 42 kategori incelenirken ikinci raporda kategori sayısı 60’a yükselmiş ve güncellemeler yapılmıştır.

Grafikte dikey eksenle dijital etkileşim değişimi, Ocak-Nisan döneminde sayfa görüntüleme, arama, sosyal medya gibi dijital etkileşimlerdeki değişimi göstermektedir. Dijital etkileşimin talebi işaret ettiğini ve ciro değişimi olmadığı belirtilmektedir. Yatay eksenle Tahmini Toparlanma Hızı ise kategorinin salgın sonrası normal performansına dönme hızı öngörüsü yer almaktadır.

**Grafik 1: Türkiye’de Covid-19 Salgını Sonrası İncelenen Kategorilerin Etkileşim Değişimi ve Tahmini Toparlanma Hızları, Nisan 2020.**



Kaynak: Deloitte, Küresel Covid-19 Salgınının Türkiye’de Farklı Kategorilere Etkileri, Nisan 2020

Raporda bilişim sektörü “Elektronik” kategorisi altında incelenmiştir. Mart ayının ikinci yarısı itibarıyla toparlanmaya başlayan tüketici elektroniği, Nisan ayında döviz kurlarında yaşanan artışa rağmen hızlı toparlama göstermiştir. Mart ayı içerisinde kategorideki en büyük artış etkeni olan küçük ev aletleri kategorisine ek olarak Nisan ayı içerisinde bilgisayar kategorisi de artışa katkı sunmuştur.

Bilişim sektörüne yönelik bir diğer önemli gösterge de Context-TÜBİSAD iş birliğinde yayımlanan distribütör verileridir. Context-TÜBİSAD Distribütör Paneli, Türkiye’nin öncü Bilişim Teknolojileri distribütörlerinin oluşturduğu bir veri panelidir. Panel üye firmalar düzenli olarak, satış verilerine göre TÜBİSAD öncülüğünde kayıt altına alınmaktadır.

Pandemi dönemi teknolojik altyapının önemini ortaya çıkarırken uzaktan çalışma ve uzaktan eğitim gibi süreçleri de hızlandırmıştır. Her kesimde öncelik sırasında bugüne kadar 2. ya da 3. sırada olan IT sektörü 2020 yılında 1. sıraya yükselmiştir. 2020 yılı üçüncü çeyreğine bakıldığında bir ilk yaşanarak panel üyelerinin cirosunun ilk defa 1 milyar \$ rakamına ulaştığı görülmektedir. Bu çeyrekte yapılan satışlarda önceki yılın aynı dönemine göre %77,4 oranında artış gerçekleşmiştir.

**Tablo 1: Context-Tübisad Distribütör Paneli (Milyon \$)**

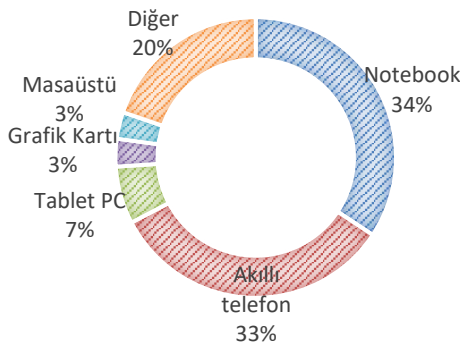
Ciro	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2018	877,1	675,4	515,5	687	2.755,1
2019	637,4	589,5	596,9	955,8	2.779,6
2020	814,6	723,2	1.059,1		2.597

**Kaynak: Context, BT Distribütör Pazarı, 2020 Yılı Q3 Raporu**

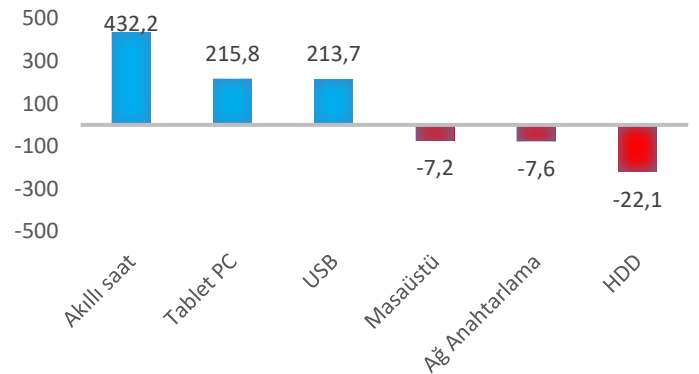
Sektörün donanım satışlarında; Notebook(%34), akıllı telefon (%33) ve tablet bilgisayar (%7) ilk üç sırada yer almaktadır.

Sektörde bir önceki yıla göre satışları en çok artan ürünler; %432,2 ile akıllı saat, %215,8 ile tablet, %213,7 ile USB olmuştur. En fazla satışları düşen ürünlerde ise %-22,1 ile harddisk, %-7,6 ile masaüstü bilgisayarlar ve %-7,2 ile ağ anahtarlama yer almaktadır.

**Grafik 2: Donanım Satış Payları**



**Grafik 3: En Çok Artan ve Azalan Donanımlar**



**Kaynak: Context, BT Distribütör Pazarı, 2020 Yılı Q3 Raporu**

Sektördeki değişimlere başka bir açıdan baktığımızda; 2020 yılında e-devlet kapısı hizmetleri daha fazla kullanılmaya başlanmıştır. 2020'nin ilk 6 ayında sisteme 1 milyarın üzerinde ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu sayı, 2017 yılında 541.000 olarak gerçekleşmişti.

“We Are Social” 2020 ek raporunda Türkiye'nin internet, sosyal medya ve mobil kullanıcı istatistikleri de dikkat çekmektedir. Buna göre;

- İnternet kullanıcısı (62 milyon, nüfusun %74'ü)
- Sosyal medya kullanıcısı (54 milyon, nüfusunun %64'ü)
- Mobil kullanıcısı (77milyon, nüfusunun %92'si)
- İnternet kullanan hane sayısı (100 evde 76 iken, 100 evde 90'a çıkmıştır),
- Türkiye'de; salgından önce internetten alışveriş yapan kişilerin oranı yalnızca %10 iken, bu oran salgınla beraber %80'lere çıkmış durumdadır.
- Evde çalışma sisteminde bulunan şirketlerin %72'si tüm ofis çalışanları ile birlikte, %28'i ise kısmi olarak uzaktan çalışmaya geçiş yapmıştır.
- E-ticarette yaşanan artış zaman zaman %200'lere kadar ulaşmıştır.

TÜBİSAD tarafından hazırlanan Dijital Dönüşüm Endeksi 2020 raporuna göre 2019 yılında 2,94 olan endeks notu, 2020 yılında 3,06'ya yükselmiştir. Bu kapsamda ilerleme sağlandığı görülmektedir.

2019	2020
2,94	3,06

### 3 2021 Beklentileri:

Türkiye Bilişim Derneği tarafından yayımlanan “2020 Küresel Gelişmeler Raporu”na göre bu döneme damgasını vuran kavramlar şu şekilde sıralanmıştır:

1. Büyük veri ve analizi,
2. Robot teknolojileri,
3. Nesnelerin interneti,
4. Bulut bilişim,
5. Yapay zekâ, sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik,
6. Siber Güvenlik,
7. Simulasyon teknikleri, modelleme,
8. Yatay/dikey yazılım entegrasyonu.

Gelecek beş yılda sektörün üzerinde etkili olacak teknolojik alanların; bulut teknolojisi, 5G, yapay zekâ, dijital dönüşüm, analitik/büyük veri, siber güvenlik, eski sistemlerin modernizasyonu, kayıt zinciri ve eklemeli imalat, sanal gerçeklik gibi gelişen teknolojiler olduğu düşünülmektedir. Özellikle 2021 yılında yaşanacak teknolojik dönüşümlerden biri olarak 5G ön plana çıkmaktadır.

5G'nin küresel çapta kullanılmaya başlanacağı ve birçok sektörde köklü değişiklikler yaratacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda 2021 yılı için öngörüler şu şekildedir:

- Robot hastabakıcı, güvenlik görevlisi gibi hali hazırda kullanılan robot asistanların, evlere girmesi beklenmektedir.
- İzleyiciyi hikayesine dahil edecek akıllı dizi ve filmlerin sayısının artacağı düşünülmektedir.
- Uzaktan çalışmanın yaygınlaşması öngörülmektedir.
- Katlanabilen akıllı telefonların popülerliğinin artacağı öngörülmektedir.
- Kullanıcılara ücretsiz ve sınırsız depolama alanları sağlanacaktır.

#### 4 Sonuç:

Pandemi nedeniyle hayatımıza daha çok giren dijitalleşme, birçok alanda iş süreçlerini değişimine neden olmuştur. Uzaktan eğitim, online toplantı, seminer vb. programların pandemi süreciyle birlikte daha da ileri giderek farklı alanlarda dijitalleşmenin önünün açılacağı aşikardır.

#### 5 Kaynakça:

- Deloitte, Küresel Covid-19 Salgınının Türkiye’de Farklı Kategorilere Etkileri, Nisan 2020
- Context, BT Distribütör Pazarı, 2020 Yılı Q3 Raporu,
- TÜBİSAD, Türkiye’nin Dijital Dönüşüm Endeksi 2020 Raporu,
- TÜBİSAD, Koronavirüs’ün (Covid-19) Bilişim Sektörüne Etkileri, 04.05.2020,
- Türkiye Bilişim Derneği, Küresel Gelişmeler Raporu 2020.